

Notat om indtægters betydning for kontanthjælp mv. og tilbagebetaling af kontanthjælp

Til brug for tema-ankemøde den 12. november 2020

I.	Indledning
II.	Lovgrundlag
III.	Generelt
IV.	Indtægter
V.	Beregning af fradrag
VI.	Betingelser for tilbagebetaling
VII.	Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser
VIII.	De konkrete mødesager

Indhold

I. Indledning

Sagerne på dette tematiserede møde handler om, hvordan indtægter trækkes fra i kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse, samt om betingelserne for tilbagebetaling af ydelserne, når indtægterne ikke er trukket fra i forbindelse med udbetalingen af hjælpen.

II. Lovgrundlag

Reglerne om indtægter gengives herunder:

Uddrag af Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), Lov nr. 455 af 10. juni 1997, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019

§ 30. Har ansøgeren og ægtefællen indtægter, trækkes disse fra i hjælpen, jf. dog §§ 31-33.

Stk. 2. Når hjælpen til en gift person beregnes efter § 26, stk. 3, trækker kommunen kun den del af den anden ægtefælles indtægt fra, som overstiger beløbet i henholdsvis § 25, stk. 2, nr. 1 eller 2, afhængigt af om den pågældende har forsørgelsespligt over for børn eller ikke.

§ 31. Har ansøgeren eller ægtefællen arbejdsindtægter eller indtægter som led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, ses der ved beregningen af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp efter §§ 22-25 bort fra 25 kr. pr. udført arbejdstime, jf. dog stk. 2. Det beløb, der samlet kan ses bort fra, kan ikke beregnes på grundlag af mere end 160 timer pr. måned pr. person.

Stk. 2. For personer, der deltager i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, fradrages indtægter fra arbejde på op til

24.000 kr. pr. år ikke i hjælpen.

Stk. 3. For personer, der ikke har en fastsat arbejdstid, beregnes timetallet ud fra indtægten divideret med den omregningsfaktor, som er fastsat efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for omregningen.

§ 33. Der foretages ikke fradrag i hjælpen for:

- 1) Invaliditetsydelse, invaliditetsbeløb samt bistands- og plejetillæg efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v..
- 2) Godtgørelse efter §§ 82 og 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og hjælp efter integrationslovens § 23 f.
- 3) Vederlag som tilforordnet ved valg.
- 4) Legater, der er fritaget for beskatning efter ligningslovens § 7, nr. 6, og ydelser fra godkendte sociale fonde, stiftelser m.v., der er fritaget for beskatning hos modtageren, jf. ligningslovens § 7, nr. 22.
- 5) Børns indtægter og indtægter, der vedrører børn, bortset fra tilskud til pasning af egne børn efter § 86 i dagtilbudsloven.
- 6) Værdien af kost m.v. under indlæggelse på sygehus eller lignende behandlingsinstitutioner. Hvis sygehusopholdet har varet i mere end 3 måneder, kan der dog foretages fradrag svarende til den besparelse, der er en følge af indlæggelsen.
- 7) Transportgodtgørelse for dokumenterede udgifter til nødvendig transport ved udførelse af lønnet arbejde og ulønnet, frivilligt arbejde.
- 8) Efterbetaling af offentlige forsørgelsesydelse og øvrige offentlige sociale ydelser som følge af afgørelse eller dom. Det beløb, der ses bort fra, udgør differencen mellem den ydelse, der er udbetalt for perioden, og den retmæssige ydelse for perioden. Der ses bort fra efterbetalingen i 2 år efter udbetalingstidspunktet.
- 9) Lejeindtægter fra højst én logerende i ejer-, andels- eller lejebolig i overensstemmelse med lejelovens regler, som modtageren af hjælp samtidig selv er bosiddende i.
- 10) En danskbonus efter integrationsloven udbetalt til ansøgerens ægtefælle. Der ses bort fra danskbonus i 2 år efter udbetalingstidspunktet.

Stk. 2. De erstatninger for tab af erhvervsevne, der omtales i § 14, stk. 4 og 5, godtgørelse for varigt men og godtgørelse for ikke-økonomisk skade samt indtægter, der hidrører herfra, trækkes ikke fra i hjælpen.

Reglerne om tilbagebetaling gengives herunder:

Uddrag af Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), Lov nr. 455 af 10. juni 1997, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019

§ 91. Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling,

- 1) når en person mod bedre vidende har undladt at give kommunen oplysninger som krævet efter § 74 d, stk. 4, og § 92, stk. 4, i denne lov, integrationslovens § 49, stk. 2, eller § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
- 2) når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter denne lov,

- 3) når en person har modtaget hjælp efter § 12, stk. 2, og efterfølgende får udbetalt uddannelsesstøtte efter SU-loven, der dækker samme tidsrum,
- 4) når en person er omfattet af en sanktion efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. eller
- 5) når en person er dømt for overtrædelse af straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v.

Stk. 2. Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling efter stk. 1, nr. 5. Det gælder, uanset om kommunen tidligere har truffet afgørelse om tilbagebetaling af en ydelse efter § 91, stk. 1, nr. 1-4, for samme periode.

Stk. 3. Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling af udbetalte ydelser efter kapitel 4, 6, 6 a, 6 b og 7, hvis ydelserne overstiger niveauet for integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, for den periode, der er nævnt i §§ 10 f og 10 h.

Stk. 4. Udbetaling Danmark skal træffe afgørelse om tilbagebetaling,

- 1) når en person mod bedre vidende har undladt at give Udbetaling Danmark oplysninger som krævet efter § 4 i lov om Udbetaling Danmark, eller
- 2) når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter §§ 6 eller 85 a i denne lov.

III. Generelt

Formålet med reglerne om, at indtægter, der kan tjene til ansøgerens forsørgelse, skal trækkes fra i hjælpen, er at sikre, at der kun udbetales hjælp, hvis modtageren ikke har anden forsørgelse. Som følge af den gensidige forsørgelsespligt, skal ansøgerens ægtefælles indtægter også trækkes fra.

Reglerne og praksis på området er funderet i principperne om, at kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse (herefter benævnt kontanthjælp mv.) er det underste økonomiske sikkerhedsnet for personer uden anden forsørgelse. Reglerne om behandling af indtægter og krav om tilbagebetaling skal forstås i lyset af disse principper.

IV. Indtægter

Hovedreglen er, at ansøgerens og ægtefællens indtægter skal fratrækkes krone for krone i den beregnede kontanthjælp. Indtægter skal trækkes fra, uanset hvordan de behandles skattemæssigt.

Indtægten trækkes fra på udbetalingstidspunktet.

V. Beregning af fradraget

Lønindtægter

Lønindtægter trækkes først fra efter, at indtægten er reduceret med udgiften til arbejdsmarkedsbidrag, ATP-bidrag og eventuelle kollektive pensionsbidrag.

Efter Ankestyrelsens praksis reduceres indtægten også med beløb henlagt til feriepenge, da feriepenge fradrages, når de udbetales.

Ved arbejdsindtægter eller indtægter som led i aktivering eller andre beskæftigelsesfremmende ses der bort fra et arbejdstimefradrag pr. udført arbejdstime. Hvis timetallet ikke kendes, divideres indtægten med en omregningsfaktor for at kunne opgøre antallet af beskæftigede timer.

Kun reelle indtægter

Det er en betingelse, at borgeren reelt får indtægten. Det forhold alene, at borgeren har mulighed for at få en indtægt, kan ikke medføre fradrag.

Overløb

Hvis en indtægt ikke kan trækkes fuldt ud fra i udbetalingsmåneden, fordi den overstiger hjælpen i den pågældende måned, skal den overskydende del trækkes fra i den eller de efterfølgende måneder (overløb). I en ansøgningsmåned, hvor hjælpen er bevilliget senere end den 1. i måneden, er det kun den del af indtægten, som overstiger en fuld måneds hjælp, som kan trækkes fra i næste måned.

Beregning til ægtefæller

Hjælpen til ægtepar beregnes som hovedregel, som summen af de beløb, som hver af ægtefællerne er berettiget til. Der beregnes således som udgangspunkt hjælp til begge ægtefæller, hvorefter begge ægtefællers indtægter trækkes fra i hjælpen. Derved bliver indtægter, der overstiger kontanthjælpsniveauet for den ene ægtefælle, automatisk fratrukket i hjælpen for den anden ægtefælle. Når en ægtefælles indtægter trækkes fra, beregnes der overløb, når indtægten overstiger den samlede hjælp for ægtefællerne. I den efterfølgende måned trækkes overløbet fra i ægtefællens beregnede hjælp, hvorefter den del, som overstiger ægtefællens beregnede hjælp, trækkes fra i ydelsesmodtagerens beregnede hjælp.

Særligt om ophørsmåneden

En ydelsesmodtager, der starter i ordinært fuldtidsarbejde efter den 1. i en måned, kan være berettiget til udbetaling af supplerende kontanthjælp for den del af ophørsmåneden, hvor han eller hun var ledig og stod til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis der både er et tidsmæssigt forsørgesslip i den efterfølgende måned, og der samtidig er et økonomisk behov for hjælp til forsørgelse.

Det skal således først vurderes, om ydelsesmodtageren har et forsørgesslip i måneden efter ophørsmåneden. Herefter skal forsørgesslippet omregnes til et økonomisk behov for hjælp til forsørgelse. Først herefter kan der beregnes evt. supplerende hjælp.

VI. Betingelser for tilbagebetaling

Det er en fælles betingelse for krav om tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt og hjælp, der er modtaget mod bedre vidende, at borgeren har modtaget hjælp, som borgeren ikke havde ret til.

Tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt

Det er en betingelse for, at kræve tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt, at borgeren har undladt at give oplysninger til kommunen, som der var pligt til at give. Det skal også være sket mod bedre vidende. Det betyder, at borgeren vidste eller burde have vidst, at

borgeren skulle have oplyst kommunen om ændringer i forholdene. Det kan for eksempel være en indtægt, som borgeren ikke har givet kommunen oplysninger om.

Der kan kræves tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt, hvis borgeren er vejledt om, at han eller hun skal oplyse om det forhold, der medfører, at ydelsen er modtaget uberettiget og ikke rettidigt har oplyst herom. Det er ikke en betingelse for at kræve tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt, at borgeren er eller burde være klar over, at der ikke er ret til hjælpen. Det er tilstrækkeligt, at borgeren er eller burde være klar over, at der er pligt til at oplyse. Dette skyldes, at kommunen, når den modtager oplysningen, har anledning til at vejlede borgeren om retsvirkningen.

Oplysningspligten er tilsidesat mod bedre vidende, hvis borgeren kan udlede af den skriftlige vejledning om oplysningspligten, at der er pligt til at give kommunen en bestemt oplysning, men ikke gør det, har borgeren tilsidesat sin oplysningspligt. Det er således en forudsætning for at træffe afgørelse efter denne bestemmelse, at borgeren er blevet vejledt om sin oplysningspligt og om, hvilke typer af ændringer, der kan have betydning for hjælpen og derfor skal oplyses.

Oplysningspligten er overholdt, hvis borgeren oplyser om ændringerne hurtigst muligt efter, at han eller hun bliver bekendt med disse, også selv om kommunen ikke kan nå at standse hjælpen eller beregne hjælpen for den aktuelle periode korrekt.

Tilbagebetaling af ydelser, der er modtaget mod bedre vidende

Der kan også kræves tilbagebetaling, når en borger mod bedre vidende har modtaget hjælp, som han eller hun ikke havde ret til. Det er ikke en betingelse for at kræve tilbagebetaling af hjælp, der er modtaget uberettiget og mod bedre vidende, at kommunen har vejledt borgeren. Det er dog en betingelse, at det kan dokumenteres, at borgeren vidste eller burde vide, at der ikke var ret til hjælpen i den aktuelle situation.

Dette kan blandt andet dokumenteres, hvis det ud af den givne vejledning med tilstrækkelig tydelighed kan udledes, at der ikke er ret til hjælp i den givne situation. Andre omstændigheder kan også føre til, at borgeren ved eller burde vide, at hjælpen er modtaget uberettiget.

Hvis borgeren tidligere har været i samme situation, og kommunen har truffet afgørelse om ophør, fradrag eller tilbagebetaling, vil borgeren vide eller burde vide, der i en tilsvarende situation ikke er ret til hjælp.

VII. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser

Listen er ikke udtømmende:

Ankestyrelsens principafgørelse 20-19 fastslår bl.a., at det er en betingelse for at trække en indtægt fra i hjælpen, at borgeren reelt får indtægten. Det forhold alene, at borgeren har mulighed for at få en indtægt, kan ikke medføre fradrag. Indtægter skal trækkes fra i hjælpen, medmindre de er undtaget fra fradrag.

Ankestyrelsens principafgørelse 42-19 fastslår bl.a., at hvis der er tale om en arbejdsindtægt, skal der foretages et arbejdstimefradrag i indtægten, inden indtægten trækkes fra i hjælpen. Hvis der ikke er angivet et konkret antal arbejdstimer, anvendes den aktuelle omregningsfaktor til at beregne det antal timer, som der skal ske fradrag for. Der skal også ses bort fra ATP, arbejdsmarkedsbidrag, henlagte feriepenge samt kollektive pensioner i en arbejdsindtægt. Den resterende del af indtægten trækkes fra krone for krone i den beregnede hjælp.

Hvis en ydelsesmodtager er gift, skal ægtefællens indtægter også trækkes fra i hjælpen. Dette sker som udgangspunkt på samme måde som når ydelsesmodtagerens egne indtægter trækkes fra. Dog fratrækkes kun den del af indtægten, som overstiger ægtefællens beregnede hjælp for den pågældende måned.

En ydelsesmodtager, der starter i ordinært fuldtidsarbejde efter den 1. i en måned, kan være berettiget til udbetaling af supplerende kontanthjælp for den del af ophørsmåned, hvor han eller hun var ledig og stod til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis der både er et tidsmæssigt forsørgelsesslip i den efterfølgende måned, og der samtidig er et økonomisk behov for hjælp til forsørgelse. Det skal således først vurderes, om ydelsesmodtageren har et forsørgelsesslip i måneden efter ophørsmåned. Herefter skal forsørgelsesslipet omregnes til et økonomisk behov for hjælp til forsørgelse. Først herefter kan der beregnes evt. supplerende hjælp.

Hvis en indtægt ikke kan trækkes fuldt ud fra i udbetalingsmåneden, fordi den overstiger hjælpen i den pågældende måned, skal den overskydende del trækkes fra i den eller de efterfølgende måneder (overløb). I en ansøgningsmåned, hvor hjælpen er bevillet senere end den 1. i måneden, er det kun den del af indtægten, som overstiger en fuld måneds hjælp, som kan trækkes fra i næste måned. Når en ægtefælles indtægter trækkes fra, beregnes der overløb, når indtægten overstiger den samlede hjælp for ægtefællerne. I den efterfølgende måned trækkes overløbet fra i ægtefællens beregnede hjælp, hvorefter den del, som overstiger ægtefællens beregnede hjælp, trækkes fra i ydelsesmodtagerens beregnede hjælp.

Ankestyrelsens principafgørelse 21-19 fastslår bl.a., at der ikke er ret til den bagudbetalte hjælp, når en borger overgår til en forudbetalt ydelse, f.eks. SU. Dette skyldes, at forsørgelsen er dækket af en anden ydelse. Den sociale begivenhed er derfor ophørt.

Hvis reglerne om dobbeltforsørgelse ikke kan anvendes, og hjælpen er modtaget uberettiget, skal det undersøges, om oplysningspligten er tilsidesat, eller om hjælpen er modtaget mod bedre vidende. Der kan kræves tilbagebetaling, hvis ydelsen er modtaget mod bedre vidende. Det vil sige, hvis borgeren vidste eller burde vide, at der ikke var ret til den bagudbetalte hjælp ved overgang til forudbetalt SU.

Ankestyrelsens principafgørelse 22-19 fastslår bl.a., at oplysningspligten er overholdt, hvis borgeren oplyser om ændringerne hurtigst muligt efter, at han eller hun bliver bekendt med disse, også selv om kommunen ikke kan nå at standse hjælpen eller beregne hjælpen for den aktuelle periode korrekt. Oplysningspligten er også overholdt, hvis borgeren oplyser om ændringerne på et tidspunkt, hvor kommunen stadig kan nå at standse hjælpen eller beregne hjælpen for den aktuelle periode korrekt, selv om det ikke sker hurtigst muligt efter, at han eller hun er blevet bekendt med ændringerne. Der skal træffes afgørelse om tilbagebetaling af uberettiget modtaget hjælp, hvis borgeren mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt omkring de forhold, der medfører en ændret ret til hjælp. Oplysningspligten er tilsidesat mod

bedre vidende, hvis borgeren kan udlede af den skriftlige vejledning om oplysningspligten, at der er pligt til at give kommunen en bestemt oplysning, men ikke gør det, har borgeren tilsidesat sin oplysningspligt. Det er således en forudsætning for at træffe afgørelse efter denne bestemmelse, at borgeren er blevet vejledt om sin oplysningspligt og om, hvilke typer af ændringer, der kan have betydning for hjælpen og derfor skal oplyses.

Hjælpen er modtaget mod bedre vidende, hvis borgeren i den aktuelle situation ved eller burde vide, at han eller hun ikke har ret til hjælp eller har modtaget for meget i hjælp.

Er borgeren vejledt skriftligt, f.eks. om sin oplysningspligt, og kan det af vejledningen udledes, at der ikke er ret til hjælp i den aktuelle situation, har borgeren modtaget hjælp mod bedre vidende. Andre omstændigheder kan også føre til, at borgeren ved eller burde vide, at hjælpen er modtaget uberettiget. Hvis borgeren tidligere har været i samme situation, og kommunen har truffet afgørelse om ophør, fradrag eller tilbagebetaling, vil borgeren vide eller burde vide, der i en tilsvarende situation ikke er ret til hjælp.

Ankestyrelsens principafgørelse 82-17 fastslår blandt andet, at indtægter som hovedregel skal trækkes fra i hjælpen. Indtægter, der er udbetalt før tidspunktet for bevilling af kontanthjælp, trækkes ikke fra i hjælpen. Indtægter udbetalt efter bevillingstidspunktet trækkes fra i hjælpen på tidspunktet for udbetalingen af indtægten.

Ankestyrelsens principafgørelse O-129-97 fastslår, at i de tilfælde, hvor der er bevilget hjælp med et skattepligtigt beløb, er det således bruttobeløbet, der skal tilbagebetales, uafhængig af, hvorledes den ydede hjælp i øvrigt er behandlet skattemæssigt, da der ikke i bistandslovens (nu aktivlovens) bestemmelser er hjemmel til at foretage en skattemæssig omberegning af den ydede hjælp sideløbende med, at tilbagebetalingen finder sted.

VIII. De konkrete mødesager

Vi har valgt at fremlægge 12 konkrete sager for at belyse Ankestyrelsens praksis om indtægter, når borgeren modtager kontanthjælp mv. og tilbagebetaling, når der har været indtægter, der ikke er trukket fra på udbetalingstidspunktet. Sagerne er udvalgt for at belyse vores almindelige praksis på området, og omfatter derfor også sager, hvor vi er enige i kommunernes afgørelser, da den type af sager sjældent vil blive udtaget til principiel behandling.

Til illustration har vi nedenfor gengivet to anonymiserede eksempler på afgørelserne:

Sag 1:

Afgørelse

Du har klaget over xxx kommunes afgørelse om tilbagebetaling af hjælp. Kommunen afgjorde sagen den 14. september 2020.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du skal tilbagebetale for meget udbetalt uddannelseshjælp 1.289,65 kr. for perioden fra den 1. marts 2020 til den 31. marts 2020.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultatet.

På de næste sider kan du læse mere om afgørelsen.

Venlig hilsen

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at din indtægt fra xxx skal trækkes fra i din hjælp for marts måned 2020.

Vi vurderer, at indtægten ikke er én af de indtægter, der kan ses bort fra efter undtagelsesbestemmelserne.

Vi vurderer, at kommunen har trukket indtægten korrekt fra i din hjælp.

Vi vurderer derfor, at du har modtaget en del af din uddannelseshjælp uberettiget for 1. marts 2020 til den 31. marts 2020.

Vi vurderer også, at du på det tidspunkt, hvor du modtog hjælpen var klar over, at du ikke havde ret til den hjælp, der kræves tilbagebetalt.

Vi vurderer, at kommunen havde vejledt dig tilstrækkeligt om, at indtægter skal trækkes fra i hjælpen. Vi vurderer således, at du ud fra den skriftlige vejledning kunne udlede, at du ikke havde ret til den hjælp, der kræves tilbagebetalt.

Vi vurderer derfor, at du har modtaget hjælpen mod bedre vidende.

Hvad er afgørende for resultatet

Uberettiget modtaget

Vi lægger vægt på, at du får udbetalt 1.856,25 kr. den 31. marts 2020 i form af løn fra xxx.

Vi lægger vægt på, at kommunen har reduceret din arbejdsindtægt med udgifterne til arbejdsmarkedsbidrag. Dine optjente feriepenge er fratrukket din A-indkomst, hvoraf der betales AM-bidrag.

Vi lægger videre vægt på, at du har arbejdet 15 timer, og at kommunen har set bort fra timefradrag for disse timer.

Din indtægt beregnes således:

Bruttoindtægt		1.856,25
AM-bidrag	-	149,00
Timefradrag 15 timer x 27,84	-	417,60

Indtægt til fradrag 1.289,65

Vi lægger her vægt på, at du får beregnet hjælp for hele måneden, og at din sats udgør 6.331 kr., hvori indtægten skal trækkes fra.

Tilbagebetaling

Vi lægger vægt på, at du ikke er berettiget til hele den udbetalte hjælp. Vi henviser til begrundelsen ovenfor.

Vi er opmærksomme på din oplysning om, at du har optjent den udbetalte løn før du ansøgte om hjælp til forsørgelse.

Vi lægger dog vægt på, at du i forbindelse med din ansøgning om hjælp den 3. januar 2020 er blevet skriftligt vejledt om, hvilke forhold, der har betydning for hjælpen.

Det fremgår af vejledningen, at

"Din oplysningspligt

...

Efter retssikkerhedslovens § 11, stk. 2, har du pligt til straks at oplyse kommunen om ændringer i oplysningerne på ansøgningen.

Når du modtager hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, har du pligt til at give kommunen oplysninger om ændringer i husstandens sammensætning og indtægt, ændringer i formue, bopæl og civilstand, samt ændring af opholdssted. Ændringer i forholdene har betydning for hjælpen og skal meddeles til Ydelsescenteret.

...

Indtægt

Indtægter er blandt andet arbejdsindtægter, feriepenge, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, pensionsindtægter, renteindtægter, kapitalerstatninger, og ægtefælle-/underholdsbidrag, herunder forhøjede bidrag og støtte fra Statens Uddannelsesstøtte."

Om reglerne

Efter reglerne skal indtægter som hovedregel fradrages i hjælpen. Dette gælder også ægtefællens indtægter.

Lønindtægter trækkes først fra efter, at indtægten er reduceret med udgiften til arbejdsmarkedsbidrag, ATP-bidrag, nettoferiepenge, henlagte feriepenge og eventuelle kollektive pensionsbidrag. Ved arbejdsindtægter og indtægter fra beskæftigelsesfremmende foranstaltninger ses bort fra et timefradrag.

Efter Ankestyrelsens praksis trækkes indtægter fra i bruttokontanthjælpen med de faktiske beløb, uafhængigt af hvordan de behandles skattemæssigt. Det gælder også for skattefrie indtægter. Indtægterne trækkes fra i hjælpen på tidspunktet for udbetaling af indtægten.

Hvis der er tale om en arbejdsindtægt, skal der foretages et arbejdstimefradrag i indtægten, inden indtægten trækkes fra i hjælpen. Hvis der ikke er angivet et konkret antal arbejdstimer, anvendes den aktuelle omregningsfaktor til at beregne det antal timer, som der skal ske

fradrag for. Det er dog et krav, at der reelt er udført arbejde for indtægten. Der foretages derfor ikke et arbejdstimefradrag for løn udbetalt under sygdom, samt for royalties eller tilsvarende indtægter, hvor ydelsesmodtageren ikke aktuelt har udført faktisk arbejde.

Efter reglerne skal kommunen træffe afgørelse om tilbagebetalingspligt, når en person mod bedre vidende har modtaget uddannelseshjælp.

Efter Ankestyrelsens praksis er det ikke en betingelse for at kræve tilbagebetaling af hjælp, der er modtaget uberettiget og mod bedre vidende, at kommunen har vejledt borgeren. Det er dog en betingelse, at det kan dokumenteres, at borgeren vidste eller burde vide, at der ikke var ret til hjælpen i den aktuelle situation.

Dette kan blandt andet dokumenteres, hvis det ud af den givne vejledning med tilstrækkelig tydelighed kan udledes, at der ikke er ret til hjælp i den givne situation.

Mødebehandling

Sagen er behandlet ved skriftlig indstilling til medlemmerne af Beskæftigelsesudvalget. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk.

Bemærkninger til klagen

Du har oplyst, at det var penge som du havde optjent i en tidligere periode - altså før du fik uddannelseshjælp.

Du har oplyst, at din arbejdsgiver havde udbetalt for lidt i en måned, og du derfor havde lånt penge. Du har her oplyst, at du brugte din udbetaling i marts 2020 til at betale pengene tilbage.

Vi henviser til begrundelsen for afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen ud fra:

- Oplysninger, vi har fået fra kommunen
- Kommunens afgørelse af 14. september 2020
- Klagen af 1. oktober 2020 til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg
- Kommunens genvurdering af 7. oktober 2020.

Ankestyrelsen har ikke modtaget yderligere oplysninger efter genvurderingen.

Regler

Her er de regler, vi har afgjort din sag efter.

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019, og Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.

- § 30, stk. 1 om fradrag for indtægter
- § 31, stk. 1 om fradrag for arbejdsindtægter og timefradrag
- § 91, stk. 1, nr. 2 om tilbagebetaling på grund af uberettiget modtaget ydelse.

Regler om sagens mødebehandling

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019.

- § 59 a, stk. 1, 3-4 og 6 om mødebehandling
- § 59 d, stk. 1 og 6 om skriftlig mødebehandling.

Praksis

Ankestyrelsen har offentliggjort en eller flere principafgørelser, der har betydning for din sag. Du kan finde vores principafgørelser på styrelsens hjemmeside: www.ast.dk.

- Ankestyrelsens principafgørelse 42-19 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - integrationsydelse - indtægter - stor indtægt - ægtefælles indtægter - fradrag - beregning - arbejdstimefradrag - aconto udbetalinger - overløb - ansøgningsmåned - ophørsmåned
- Ankestyrelsens principafgørelse 21-19 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - integrationsydelse - dobbeltforsørgelse - SU - påbegyndt uddannelse - tilbagebetaling - tilsidesat oplysningspligt - vejledning - mod bedre vidende.

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. Du finder reglernes fulde ordlyd på www.retsinformation.dk.

Kopi er sendt til: xxx

Vi har registreret afgørelsen som to stadfæstelser. Læs mere om registreringen på ast.dk/koderegistrering.

Lovuddrag

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), Lov nr. 455 af 10. juni 1997, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019.

§ 30. Har ansøgeren og ægtefællen indtægter, trækkes disse fra i hjælpen, jf. dog §§ 31-33. Stk. 2. Når hjælpen til en gift person beregnes efter § 26, stk. 3, trækker kommunen kun den del af den anden ægtefælles indtægt fra, som overstiger beløbet i henholdsvis § 25, stk. 2, nr. 1 eller 2, afhængigt af om den pågældende har forsørgelsespligt over for børn eller ikke.

Ordlyd pr. 1. januar 2020 som følge af Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.

§ 31. Har ansøgeren eller ægtefællen arbejdsindtægter eller indtægter som led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, ses der ved beregningen af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp efter §§ 22-25 bort fra 25 kr. pr. udført arbejdstime, jf. dog stk. 2. Det beløb, der samlet kan ses bort fra, kan ikke beregnes på grundlag af mere end 160 timer pr. måned pr. person.

Stk. 2. For personer, der deltager i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, fradrages indtægter fra arbejde på op til 24.000 kr. pr. år ikke i hjælpen.

Stk. 3. For personer, der ikke har en fastsat arbejdstid, beregnes timetallet ud fra indtægten divideret med den omregningsfaktor, som er fastsat efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for omregningen.

§ 91. Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling,

...

2) når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter denne lov,

...

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018.

§ 59 a. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager om klage over kommunalbestyrelsens afgørelser, når det er fastsat ved lov, at sagerne kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. dog stk. 2 og 3.

...

Stk. 3. Ankestyrelsen kan i sager, som er omfattet af stk. 1, beslutte, at afgørelse skal træffes på et møde i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. stk. 4, eller ved skriftlig indstilling til medlemmerne, jf. § 59 d, stk. 6.

Stk. 4. Ved behandlingen i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg deltager 2 ankechefer, hvoraf den ene er formand, jf. dog § 59 d, stk. 5, og 1 medlem udpeget af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra hver af følgende organisationer, jf. dog stk. 5:

- 1) KL (Kommunernes Landsforening).
- 2) Landsorganisationen i Danmark.
- 3) Dansk Arbejdsgiverforening.
- 4) Danske Handicaporganisationer.

...

Stk. 6. § 50, stk. 4, § 51, stk. 3, § 52 a, stk. 4, §§ 57, 59, 60 og 66-70, § 72, stk. 1 og 7, og § 74 finder anvendelse på behandling af klager efter stk. 1-3.

§ 59 d. Beskæftigelsesudvalget udøver sin virksomhed i møder, jf. dog stk. 6 og § 59 a, stk.

1.

...

Stk. 6. Skønner Ankestyrelsen, at en sag er egnet til at blive afgjort uden afholdelse af et møde, sender styrelsen en indstilling til medlemmerne om, hvad afgørelsen bør gå ud på. Hvis et medlem ikke ønsker at afgøre sagen på dette grundlag, skal sagen behandles på et møde.

Sag 2:

Afgørelse

Du har klaget over xxx kommunes afgørelse om tilbagebetaling af kontanthjælp. Kommunen afgjorde sagen den 21. juli 2020.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

Du skal tilbagebetale for meget udbetalt kontanthjælp 422,60 for perioden fra den 1. juni 2020 til den 30. juni 2020.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

På de næste sider kan du læse mere om afgørelsen.

Venlig hilsen

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at din indtægt fra xxx skal trækkes fra i din hjælp for juni måned 2020.

Vi vurderer, at indtægten ikke er én af de indtægter, der kan ses bort fra efter undtagelsesbestemmelserne.

Vi vurderer, at kommunen har trukket indtægter korrekt fra i din hjælp.

Vi vurderer derfor, at du har modtaget en del af din kontanthjælp uberettiget for 1. juni 2020 til den 30 juni 2020.

Vi vurderer også, at du den 26. juni 2020 burde vide, at du havde en indtægt i juni måned 2020.

Vi vurderer derfor, at du på dette tidspunkt havde pligt til at oplyse kommunen om din indtægt.

Vi vurderer, at kommunen har vejledt dig tilstrækkeligt om, at du havde pligt til at oplyse om indtægter. Vi vurderer således, at du ud fra den skriftlige vejledning kunne udlede, at du havde pligt til at oplyse om indtægter.

Vi vurderer derfor, at du mod bedre vidende har tilsidesat din oplysningspligt.

Hvad er afgørende for resultatet

Uberettiget modtaget

Vi lægger vægt på, at du får udbetalt 650 kr. den 30. juni 2020 i form af løn fra xxx.

Vi lægger vægt på, at kommunen har reduceret din arbejdsindtægt med udgifterne til arbejdsmarkedsbidrag. Dine optjente feriepenge er fratrukket din A-indkomst, hvoraf der betales AM-bidrag.

Vi lægger videre vægt på, at du har arbejdet 6,3 timer, og at kommunen har set bort fra timefradrag for disse timer.

Vi lægger kommunens beregning af din indtægt til grund. Det betyder, at vi ud over det ovenfor nævnte ikke har kontrolleret beregningen nærmere.

Tilbagebetaling

Vi lægger vægt på, at du ikke er berettiget til hele den udbetalte hjælp. Vi henviser til begrundelsen ovenfor.

Vi lægger ved afgørelsen vægt på dine egne oplysninger om, at du regnede med, at du kunne få fradraget din indtægt i din hjælp i den efterfølgende måned, samt at du godt ved, at du skal tilbagebetale for meget udbetalt ydelse, og at det ikke er det, som din klage handler om.

Vi lægger videre vægt på, at du ikke oplyste til kommunen, at du den 30. juni 2020 havde en indtægt.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at du den 26. juni 2020 oplyste til kommunen, at der ikke ville komme en lønseddel for juni måned 2020. Vi lægger her vægt på, at indtægten skal trækkes fra i den måned, hvor den kommer til udbetaling.

Vi lægger videre vægt på, at du løbende har sendt dine lønsedler til kommunen, der derefter på baggrund af denne oplysning, har udbetalt en beregnet hjælp.

Vi lægger også vægt på, at du i erklæring om oplysningspligt af 1. april 2020 er blevet skriftligt vejledt om din oplysningspligt, herunder at du har pligt til at give oplysninger til kommunen om ændringer i dine forhold, der kan have betydning for hjælpen.

Det fremgår heraf, at

"Orientering om oplysningspligt

UDDANNELSESHJÆLP/KONTANTHJÆLP/INTEGRATIONSYDELSE

Når du søger eller får uddannelseshjælp / kontanthjælp / integrationsydelse, har du pligt til at medvirke til, at kommunen får de oplysninger, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp du er berettiget til.

...

Indtægtsforhold

- oplys om alle former for dine og evt. ægtefælles indtægter..

..."

Om reglerne

Efter reglerne skal indtægter som hovedregel fradrages i hjælpen. Dette gælder også ægtefællens indtægter.

Lønindtægter trækkes først fra efter, at indtægten er reduceret med udgiften til arbejdsmarkedsbidrag, ATP-bidrag, nettoferiepenge, henlagte feriepenge og eventuelle kollektive pensionsbidrag. Ved arbejdsindtægter og indtægter fra beskæftigelsesfremmende foranstaltninger ses bort fra et timefradrag.

Efter Ankestyrelsens praksis trækkes indtægter fra i bruttokontanthjælpen med de faktiske beløb, uafhængigt af hvordan de behandles skattemæssigt. Det gælder også for skattefrie indtægter. Indtægterne trækkes fra i hjælpen på tidspunktet for udbetaling af indtægten.

Hvis der er tale om en arbejdsindtægt, skal der foretages et arbejdstimefradrag i indtægten, inden indtægten trækkes fra i hjælpen. Hvis der ikke er angivet et konkret antal arbejdstimer, anvendes den aktuelle omregningsfaktor til at beregne det antal timer, som der skal ske fradrag for. Det er dog et krav, at der reelt er udført arbejde for indtægten. Der foretages derfor ikke et arbejdstimefradrag for løn udbetalt under sygdom, samt for royalties eller tilsvarende indtægter, hvor ydelsesmodtageren ikke aktuelt har udført faktisk arbejde.

Efter reglerne skal kommunen træffe afgørelse om tilbagebetaling af uberettiget modtaget hjælp, hvis borgeren mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt omkring de forhold, der medfører en ændret ret til hjælp.

Oplysningspligten er tilsidesat mod bedre vidende, hvis borgeren kan udlede af den skriftlige vejledning om oplysningspligten, at der er pligt til at give kommunen en bestemt oplysning, men ikke gør det.

Det er således en forudsætning for at træffe afgørelse efter denne bestemmelse, at borgeren er blevet vejledt om sin oplysningspligt og om, hvilke typer af ændringer, der kan have betydning for hjælpen og derfor skal oplyses.

Efter Ankestyrelsens praksis er det tilstrækkeligt, at borgeren er eller burde være klar over, at der er pligt til at oplyse. Dette skyldes, at kommunen, når den modtager oplysningen, har anledning til at vejlede borgeren om retsvirkningen.

Mødebehandling

Sagen er behandlet ved skriftlig indstilling til medlemmerne af Beskæftigelsesudvalget. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk.

Bemærkninger til klagen

Du har oplyst, at du godt er klar over, at du har sagt, at der ikke kommer en lønseddel i juni måned 2020, og at du skal tilbagebetale ydelsen, men at du er utilfreds med, at lønsedlen ikke kan eftersendes, når kommunen partshører dig om et tilbagebetalingskrav, og indtægten derefter kan trækkes fra i juli måned 2020.

Vi bemærker hertil, at det efter Ankestyrelsens praksis er tilstrækkeligt, at borgeren er eller burde være klar over, at der er pligt til at oplyse om en kommende indtægt. Dette skyldes, at kommunen, når den modtager oplysningen, har anledning til at vejlede borgeren om retsvirkningen, samt at reagere på oplysningen.

Vi bemærker også, at efter Ankestyrelsens praksis kan andre omstændigheder også føre til, at borgeren ved eller burde vide, at hjælpen er modtaget uberettiget. Hvis borgeren tidligere har været i samme situation og fremsendt lønsedler løbende til beregning af berettiget hjælp, vil borgeren vide eller burde vide, der i en tilsvarende situation ikke er ret til hjælp.

Vi er opmærksomme på, at du har fremsendt screenshots af din mail, hvoraf det fremgår, at du har fremsendt lønsedler løbende. Vi bemærker dog, at du den 26. juni 2020 tager kontakt til kommunen for at oplyse, at der ikke vil komme en lønseddel i juni måned.

Vi bemærker hertil, at det oplyste er indgået ved sagens behandling, men ikke kan føre til en ændret vurdering.

Vi bemærker videre, at kommunen har forholdt sig til dine klagepunkter. Vi har ikke yderligere bemærkninger og henviser til begrundelsen for afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen ud fra:

- Oplysninger, vi har fået fra kommunen
- Kommunens afgørelse af 21. juli 2020
- Klagen af 3. august 2020 til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg
- Kommunens genvurdering af 1. september 2020
- Henvendelse, vi har modtaget efter genvurderingen. Din mail af 21. september 2020.

Regler

Her er de regler, vi har afgjort din sag efter.

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) senest bekendtgjort i lovekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019, og Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.

- § 30, stk. 1 om fradrag for indtægter
- § 31, stk. 1 om fradrag for arbejdsindtægter og timefradrag
- § 91, stk. 1, nr. 1 om tilbagebetaling på grund af tilsidesat oplysningspligt.

Regler om sagens mødebehandling

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019.

- § 59 a, stk. 1, 3-4 og 6 om mødebehandling
- § 59 d, stk. 1 og 6 om skriftlig mødebehandling.

Praksis

Ankestyrelsen har offentliggjort en eller flere principafgørelser, der har betydning for din sag. Du kan finde vores principafgørelser på styrelsens hjemmeside: www.ast.dk.

- Ankestyrelsens principafgørelse 42-19 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - integrationsydelse - indtægter - stor indtægt - ægtefælles indtægter - fradrag - beregning - arbejdstimefradrag - aconto udbetalinger - overløb - ansøgningsmåned - ophørsmåned
- Ankestyrelsens principafgørelse 21-19 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - integrationsydelse - dobbeltforsørgelse - SU - påbegyndt uddannelse - tilbagebetaling - tilsidesat oplysningspligt - vejledning - mod bedre vidende.

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. Du finder reglerens fulde ordlyd på www.retsinformation.dk.

Kopi er sendt til: xxx

Vi har registreret afgørelsen som to stadfæstelser. [Læs mere om registreringen på ast.dk/koderegistrering](http://ast.dk/koderegistrering).

Lovuddrag

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), Lov nr. 455 af 10. juni 1997, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019, og Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.

§ 30. Har ansøgeren og ægtefællen indtægter, trækkes disse fra i hjælpen, jf. dog §§ 31-33.

...

Ordlyd pr. 1. januar 2020 som følge af Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.}

§ 31. Har ansøgeren eller ægtefællen arbejdsindtægter eller indtægter som led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, ses der ved beregningen af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp efter §§ 22-25 bort fra 25 kr. pr. udført arbejdstime, jf. dog stk. 2. Det beløb, der samlet kan ses bort fra, kan ikke beregnes på grundlag af mere end 160 timer pr. måned pr. person.

...

§ 91. Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling, 1) når en person mod bedre vidende har undladt at give kommunen oplysninger som krævet efter § 74 d, stk. 4, og § 92, stk. 4, i denne lov, integrationslovens § 49, stk. 2, eller § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,

...

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018.

§ 59 a. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager om klage over kommunalbestyrelsens afgørelser, når det er fastsat ved lov, at sagerne kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. dog stk. 2 og 3.

...

Stk. 3. Ankestyrelsen kan i sager, som er omfattet af stk. 1, beslutte, at afgørelse skal træffes på et møde i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. stk. 4, eller ved skriftlig indstilling til medlemmerne, jf. § 59 d, stk. 6.

Stk. 4. Ved behandlingen i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg deltager 2 ankechefer, hvoraf den ene er formand, jf. dog § 59 d, stk. 5, og 1 medlem udpeget af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra hver af følgende organisationer, jf. dog stk. 5:

- 1) KL (Kommunernes Landsforening).
- 2) Landsorganisationen i Danmark.
- 3) Dansk Arbejdsgiverforening.
- 4) Danske Handicaporganisationer.

...

Stk. 6. § 50, stk. 4, § 51, stk. 3, § 52 a, stk. 4, §§ 57, 59, 60 og 66-70, § 72, stk. 1 og 7, og § 74 finder anvendelse på behandling af klager efter stk. 1-3.

§ 59 d. Beskæftigelsesudvalget udøver sin virksomhed i møder, jf. dog stk. 6 og § 59 a, stk. 1.

...

Stk. 6. Skønner Ankestyrelsen, at en sag er egnet til at blive afgjort uden afholdelse af et møde, sender styrelsen en indstilling til medlemmerne om, hvad afgørelsen bør gå ud på. Hvis et medlem ikke ønsker at afgøre sagen på dette grundlag, skal sagen behandles på et møde.